

PhDr. Tomáš Murár, Ph.D.

kontakt:

murar@udu.cas.cz; T +420 221 183 511

pozice:

vědecký pracovník [Oddělení historiografie a teorie umění](#)

zaměstnání:

od 2024 – Ústav filosofie a religionistiky FFUK
2018–2023 – Ústav pro dějiny umění FFUK
od 2018 – Ústav dějin umění, AV ČR, v. v. i.
2016–2017 – NPÚ ÚOP středních Čech, Odd. evidence movitých památek

studium:

2016 – 2019 – Dějiny umění, Filozofická fakulta, Univerzita Karlova, Praha (Ph.D.)
2016 – Dějiny umění, Filozofická fakulta, Univerzita Karlova, Praha (PhDr.)
2013–2016 – Dějiny umění, Filozofická fakulta, Univerzita Karlova, Praha (Mgr.)
2010–2013 – Dějiny umění, Filozofická fakulta, Univerzita Karlova, Praha (Bc.)

odborné pobyty a stáže:

2022 – měsíční pobyt na Univerzitě ve Vídni, AKTION ČR – Rakousko
2018 – měsíční výzkumný pobyt v rámci doktorského studia, Institut für Kunstgeschichte, Universität Wien, Vídeň
2015–2016 – semestrální studijní pobyt v rámci magisterského studia, Institut für Kunstgeschichte, Universität Wien, Vídeň
2013 – semestrální studijní pobyt v rámci magisterského studia, School of Art and Art History, University of Iowa, Iowa City

účast v grantových projektech:

od 2024 – Jazyk, obraz gesto: podoby diskurzivity (Univerzitní výzkumná centra, Ústav filosofie religionistiky FFUK
od 2024 – Za hranice bezpečnosti: role konfliktu v posilování odolnosti (Operační program Jan Amos Komenský, Ústav filosofie a religionistiky FFUK)
2020-2021 – Vídeňská škola dějin umění a umění Michelangela Buonarrotiho: Max Dvořák a jeho žáci Jaromír Pečírka, Charles de Tolnay, Hans Sedlmayr (Program podpory perspektivních lidských zdrojů – postdoktorandů na Ústavu dějin umění AV ČR, v.v.i.) – řešitel
2018-2023 – Kreativita a adaptabilita jako předpoklad úspěchu Evropy v propojeném světě (CZ.02.1.01/0.0/0.0/16_019/0000734) - doktorand
2018–2019 – Krásný Dvůr v kontextu evropských krajinářských parků (GA ČR 18-073665) – pomocný asistent
2017–2018 – Vojtěch Birnbaum a jeho škola. Výzkum počátků českých moderních dějin a teorie umění 20. století (FF/VG/2017/28) – řešitel

účast na konferencích:

2024 – Deutscher Kongress für Kunstgeschichte, Erlangen
2023 – Zachování paměti, Praha
2023 – Art History and Its Institutions in the Austro Hungarian Empire, Krakow
2023 – The Influence of the Vienna School of Art History III, Praha
2023 – Collegium historiae artium, Praha
2022 – Dílo a proměna myšlení v české kultuře 19. století, Plzeň
2021 – Contro l'Identità? Discorsi della storia dell' arte e cultura visiva in Italia, Florencie
2021 – Collegium historiae artium, Praha
2021 – The Influence of the Vienna School of Art History II, Praha
2020 – Současný stav bádání, Olomouc
2020 – Collegium historiae artium, Praha
2019 – Kolokvium k 85. výročí úmrtí Karla Chytila, Praha
2019 – The Influence of the Vienna School of Art History before and after 1918, Praha
2019 – Forme(s) / Formalisme, Lausanne
2019 – Styl a poetika. Historie, teorie, aplikace, Praha
2018 – Pohanství v myšlení, umění a literatuře přelomu 19. a 20. století, Praha
2018 – HERA Early Career Research Event, Smolenice
2017 – Sokol a umění, Praha
2017 – Collegium historiae artium, Praha
2017 – Vojtěch Birnbaum: Princip umění, Praha
2016 – Diskontinuita ve vědě, umění a zkušenosti, Praha

2016 – Institut für die Erforschung der Frühen Neuzeit, Vídeň
2015 – Paragone 2015. O Cenu profesora Milana Tognera, Brno
2015 – Übertragende Lektüren / Translating – Transferring Readings, Praha
2014 – Ars Linearis V, Praha
2014 – Klub Za starou Prahu, Praha

kurátorské projekty a další odborná či umělecká činnost:

2023 – The Influence of the Vienna School of Art History III – organizace mezinárodní konference
2021 – 100 let bez Maxe Dvořáka – autor výstavy
2021 – The Influence of the Vienna School of Art History II – organizace mezinárodní konference
2019 – The Influence of the Vienna School of Art History before and after 1918 – spoluorganizace mezinárodní konference
2017 – Vojtěch Birnbaum: Princip umění – kurátor výstavy
2017 – Vojtěch Birnbaum: Princip umění – organizace mezinárodního přednáškového cyklu

ocenění:

Cena Milana Tognera za rok 2015
Čestné ocenění ÚDU AV ČR za rok 2013/2014. První bienále mladých autorů časopisu umění/Art 2015

Bibliografie

1) monografie

Tomáš Murár, *Umění jako princip a zákonitost. K dějinám a metodologii umění Vojtěcha Birnbauma / Art as Principle and Pattern. Vojtěch Birnbaum's Concept and Method of Art History*, Praha 2017

2) editorial knihy

Tomáš Murár – Vojtěch Kolman (eds.), *Devouring One's Own Tail. Autopoiesis in Perspective*. Praha: Karolinum 2022, ISBN 978-80-246-5131-6.

Tomáš Murár – Richard Woodfield (eds.), *The Influence of the Vienna School of Art History II: The 100th Anniversary of Max Dvořák's Death – Part 2*, *Journal of Art Historiography* 25, 2021, dostupné z: <https://arthistoriography.wordpress.com/25-dec21/>

Tomáš Murár – Richard Woodfield (eds.), *The Influence of the Vienna School of Art History before and after 1918 – Part 2*, *Journal of Art Historiography* 22, 2020, dostupné z: <https://arthistoriography.wordpress.com/22-jun20/>

Tomáš Murár – Richard Woodfield (eds.), *The Influence of the Vienna School of Art History before and after 1918 – Part 1*, *Journal of Art Historiography* 21, 2019, dostupné z: <https://arthistoriography.wordpress.com/21-dec-19/>

3) články v odborném periodiku

Tomáš Murár, *The Work is only in a Moment. Max Dvořák and the Meaning of the Work of Art*, *Acta Historiae Artium* 64, 2023, s. 327–340.

Tomáš Murár, *Notes on Franz Wickhoff's School and Max Dvořák's Italian Renaissance Studies Based on New Archival Materials*, *Journal of Art Historiography* 29, 2023.

Tomáš Murár, *Za obrazem. Teorie obrazu Romana Ingardena a význam abstraktního umění*, *Filosofický časopis* 71, 2023/2, s. 215–228.

Tomáš Murár, *Die Tragik in der Kunst Michelangelos als Max Dvořáks Vermächtnis in der Kunstgeschichte* Hans Sedlmayrs, *Folia Historiae Artium* 20, 2022.

Tomáš Murár, *Max Dvořák's Michelangelo*, *Journal of Art Historiography* 25, 2021.

Tomáš Murár, *Zrcadlení Cézannem: Poznámka k teorii obrazu u Maurice Merleau-Pontyho*, *Filosofický časopis* 69, 2021/3, s. 561–577.

Tomáš Murár, *Moderner Inhalt in manieristischer Form. Max Dvořák unter dem Einfluss Georg Simmels*, *RIHA Journal* 2021.

Tomáš Murár, *„A Work of Art is An Object That Necessitates Contemplation“*. Latency of Visual Studies Within the Vienna School of Art History?, *Ikonotheke* 30, 2020, s. 9–29.

Tomáš Murár, *Sloh, architektura, život: k teorii dějin umění Oldřicha Stefana*, *Opuscula historiae artium* 69, 2020, s. 74–89.

Tomáš Murár, *Oldřich Stefan's Amplification of the Vienna School of Art History*, *Journal of Art Historiography* 21, 2019, dostupné z: <https://arthistoriography.files.wordpress.com/2019/11/murc3a1r.pdf>

Tomáš Murár, Tak pravil Arthur C. Danto. O možnostech vlivu filosofie Friedricha Nietzscheho v uvažování o konci (dějin) umění, *Umění/Art* LXVI, 2018, s. 105–109

Tomáš Murár, Nighthawks in The Age of Anxiety. Interpretation of the painting by Edward Hopper by means of the „Baroque Eclogue“ of Wystan Hugh Auden, *Umění /Art* LXV, 2017, s. 244–261

Tomáš Murár, Memoria et Monumentum: „Barokní princip“ Vojtěcha Birnbauma a „Podstata monumentality“ Antonína Engela, *Opuscula Historiae Artium* 64, 2015, s. 108–121

Tomáš Murár, Kunstwollen: The Transfer and Precarious Survival of An Artistic-Theoretical Concept in Czech Art History of the 20th Century, *Slovo a smysl. Časopis pro mezioborová bohemistická studia* 24, 2015, s. 42–49

Tomáš Murár, The Entertainment of His Most Excellent Majestie Charles II: Royalty Representation and its Visualization in a Festival Book by John Ogilby and Wenceslaus Hollar. *Umění/Art* LXII, 2014, s. 516–528

4) kapitoly v knize

Tomáš Murár, Odněmčeme se! Musíme se odrakouštit! a myslím, že především se musíme odvídenštit. In: J. Marešová (ed.), *Jítí po stopách osob i věcí. Antologie textů Karla Chytila (1878–1932)*, Praha: Artefactum 2023, s. 47–67.

Tomáš Murár, Ex Natura. Kultivace a transformace přírody ve jménu umění, in: Markéta Šantrůčková, Zdeněk Hojda, Martin Krumholz a kol. (eds.), *Jan Rudolf Černín a jeho Krásný Dvůr. Krajinářský park v Čechách v ohnisku vlivů a cestovních inspirací 1770–1830*, Praha: Lidové noviny 2023, s. 106–113.

Tomáš Murár, Max Dvořák a obrat (dějin) umění k uměleckému dílu, in: Taťána Petrasová – Pavla Machalíková (eds.), *Dílo a proměna myšlení v české kultuře 19. století*. Praha: Academia 2023, s. 95–108.

Tomáš Murár, The Dark Side of the End of Art. In: Vojtěch Kolman – Tomáš Murár (eds.), *Devouring One's Own Tail. Autopoiesis in Perspective*. Praha: Karolinum 2022, s. 135–151.

Tomáš Murár, Odcházení dějin umění podle Arthura C. Danta. In: Arthur C. Danto, *Po konci umění. Současné umění a oblast mimo dějiny*, přel. Šárka Lojdrová, Praha: Academia 2021, s. 13–37.

Tomáš Murár, Na cestě k samostatné katedře. České univerzitní dějiny umění v Praze v letech 1894–1918, in: Richard Biegel – Roman Prahel – Jakub Bachtík (eds.), *Století Ústavu pro dějiny umění na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy*, Praha 2020, s. 72–99.

Tomáš Murár, Ve stopách vídeňské školy. České univerzitní dějiny umění v Praze za první republiky, 1919–1939, in: Richard Biegel – Roman Prahel – Jakub Bachtík (eds.), *Století Ústavu pro dějiny umění na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy*, Praha 2020, s. 122–183.

Tomáš Murár, Vojtěch Birnbaum, in: Richard Biegel – Roman Prahel – Jakub Bachtík (eds.), *Století Ústavu pro dějiny umění na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy*, Praha 2020, s. 184–190

Tomáš Murár, Lubomír Konečný, in: Richard Biegel – Roman Prahel – Jakub Bachtík (eds.), *Století Ústavu pro dějiny umění na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy*, Praha 2020, s. 646–649

Tomáš Murár, Memoria et monumentum: „Barokní princip“ v teorii umění Vojtěcha Birnbauma, in: Ondřej Jakubec (ed.), *Paragone II (2015). Soutěž o cenu profesora Milana Tognera. Sborník příspěvků z konference studentů dějin umění*, Brno 2017, s. 91–99

5) katalogová hesla

6) recenze

Tomáš Murár, Ian Verstegen, The New Vienna School of Art History. Fulfilling the Promise of Analytic Holism, *Umění/Art* 4, LXXI, 2023, s. 387–390.

Tomáš Murár – Tereza Hrdličková, The Influence of the Vienna School of Art History II: The 100th Anniversary of Max Dvořák's Death, *Journal of Art Historiography* 25, 2021.

Tomáš Murár – Tereza Hrdličková, The Influence of the Vienna School of Art History II: The 100th Anniversary of Max Dvořák's Death, *Uměleckohistorická společnost*, 28. 6. 2021.

Tomáš Murár, Evonne Levy – Tristan Weddigen (eds.), The Global Reception of Heinrich Wölfflin's Principles of Art History, recenze knihy, *Umění/Art* 3, LXVIII, 2020, s. 319–322.

Tomáš Murár – Petr Kubík, The Influence of the Vienna School of Art History before and after 1918, *Journal of Art Historiography* 21,

2019, dostupné z: <https://arthistoriography.files.wordpress.com/2019/11/murar-report.pdf>

Tomáš Murár – Petr Kubík, The Influence of the Vienna School of Art History before and after 1918, *Bulletin UHS* 1, 2019, s. 34–36

Tomáš Murár, Hans Sedlmayr's art history, *Journal of Art Historiography* 19, 2018, dostupné z: <https://arthistoriography.files.wordpress.com/2018/11/murar-rev.pdf>.

Tomáš Murár, Maria Männig, Hans Sedlmayrs Kunstgeschichte. Eine kritische Studie, *Umění/Art LXV*, 2017, s. 573–575

Tomáš Murár, Ve světle, nebo ve stínu? Umění Edwarda Hoppera a povídky inspirované jeho obrazy, 2017, dostupné z: <http://www.metafora.cz/cz/aktuality/ve-svetle-nebo-ve-stinu-umeni-edwarda-hoppera-a-povidky-inspirovane-jeho-obrazy.html>

Tomáš Murár, Něco nám chybí, *artalk.cz*, 2016, dostupné z: <http://artalk.cz/2016/01/18/neco-nam-chybi/>

Tomáš Murár, Viskozita těla a jiné podoby nahoty, *artalk.cz*, 2015, dostupné z: <http://artalk.cz/2015/11/16/viskozita-tela-a-jine-podoby-nahoty/>

Tomáš Murár, Drážďanský projekt současného umění, *artalk.cz*, 2015, dostupné z: <http://artalk.cz/2015/06/02/drazdanský-projekt-soucasneho-umeni/>

Tomáš Murár, Boy Scouts of Selfdom, *artalk.cz*, 2014, dostupné z: <http://artalk.cz/2014/08/08/boy-scouts-of-selfdom/>

Tomáš Murár, Tichý těsně nad zemí v Karlových Varech, *artalk.cz*, 2014, dostupné z: <http://artalk.cz/2014/05/04/tichy-tesne-nad-zemi-v-karlovych-varech/>

Tomáš Murár, Czechoslovaks! Now or Never! *artalk.cz*, 2014, dostupné z: <http://artalk.cz/2014/04/03/czechoslovaks-now-or-never/>

7) popularizace (výběr)

Tomáš Murár, Idea – jiskry myšlení. Albrecht Dürer, pořad pro *Český rozhlas Vltava*, datum vysílání 23. března 2024, délka 15 minut.

Tomáš Murár, Idea – jiskry myšlení. Leonardo da Vinci, pořad pro *Český rozhlas Vltava*, datum vysílání 9. března 2024, délka 15 minut.

Tomáš Murár, Idea – jiskry myšlení. Leon Battista Alberti, pořad pro *Český rozhlas Vltava*, datum vysílání 24. ledna 2024, délka 15 minut.

Tomáš Murár, Za obzorem dějin umění. Edward Hopper (1882–1967), pořad pro *Český rozhlas Vltava*, datum vysílání 4. června 2022, délka 20 minut.

Tomáš Murár, Andy Warhol. Poslední genius dějin umění, pořad pro *Český rozhlas Vltava*, datum vysílání 16. dubna 2022, délka 20 minut.

Tomáš Murár, Hic sunt leones: za obzorem dějin umění. Yves Bonnefoy, pořad pro *Český rozhlas Vltava*, datum vysílání 18. prosince 2021, délka 40 minut.

Tomáš Murár, Hic sunt leones: za obzorem dějin umění. Hans Jonas, pořad pro *Český rozhlas Vltava*, datum vysílání 13. listopadu 2021, délka 40 minut.

Tomáš Murár, Vidět novými očima: Evropské umění v americké avantgardě. Edward Hopper, pořad pro *Český rozhlas Vltava*, datum vysílání 29. května 2021, délka 30 minut.

Tomáš Murár, Rozhovor pro Mozaiku, *Český rozhlas Vltava*, 14. dubna 2021, délka 10 minut.

Tomáš Murár, Rozhovor pro Hovory, *Český rozhlas Plus*, 12. dubna 2021, délka 30 minut.

Tomáš Murár, Vidět novými očima: Evropské umění v americké avantgardě. Jackson Pollock, pořad pro *Český rozhlas Vltava*, datum vysílání 27. března 2021, délka 40 minut.

Tomáš Murár, Vidět novými očima: Evropské umění v americké avantgardě. Mark Rothko, pořad pro *Český rozhlas Vltava*, datum vysílání 20. března 2021, délka 40 minut.

Tomáš Murár, Hic sunt leones: za obzorem dějin umění. Maurice Merleau-Ponty, pořad pro *Český rozhlas Vltava*, datum vysílání 13. února 2021, délka 40 minut.

Tomáš Murár, Hic sunt leones: za obzorem dějin umění. Georg Simmel, pořad pro *Český rozhlas Vltava*, datum vysílání 16. ledna 2021, délka 40 minut.

Tomáš Murár, „Když hrůza mučí.“ Karel Schulz a Michelangelo v protektorátu Čechy a Morava, pořad pro *Český rozhlas Vltava*, datum vysílání 19. prosince 2020, délka 60 minut.

Tomáš Murár, Příběh Příběhu umění, rozhovor pro *Český rozhlas Vltava*, 6. června 2020, stopáž 50 minut

Tomáš Murár, Renaissance jako kánon? Heinrich Wölfflin a české dějiny umění, pořad pro *Český rozhlas Vltava*, 21. prosince 2019, stopáž 30 minut

Tomáš Murár, Vincenc Kramář a avantgardní dějiny umění, pořad pro *Český rozhlas Vltava*, 9. listopadu 2019, stopáž 45 minut

Tomáš Murár, Umění, konstrukt, ornament, pořad pro *Český rozhlas Vltava*, 26. října 2019, stopáž 30 minut

Tomáš Murár, Prohlédněte si pražské pomníky, pořad pro *Český rozhlas Vltava*, 28. září 2019, stopáž 30 minut

Tomáš Murár, Táhne jej krása, ach, rve jej vždy zpět. Estetik a teoretik umění Emil Utitz, pořad pro *Český rozhlas Vltava*, 5. ledna 2019, stopáž 45 minut

Tomáš Murár, Od současnosti k existenci. Václav Černý a jeho ideologie uměleckého romantismu, pořad pro *Český rozhlas Vltava*, 9. června 2018, stopáž 30 minut

Tomáš Murár, Vidím své bláznovství, a hůře, svou moudrost. Hledání československé národní identity v prvorepublikovém přemýšlení filozofa a sociologa Josefa Ludvíka Fischera (1894–1973), pořad pro *Český rozhlas Vltava*, 26. května 2018, stopáž 45 minut

Tomáš Murár, Prodral se člověk všedního života na scénu. Oldřich Stefan ve světle českých meziválečných dějin umění, pořad pro *Český rozhlas Vltava*, 17. března 2018, stopáž 45 minut

Tomáš Murár, Herbert Masaryk, umělec pozdního Rakouska-Uherska, pořad pro *Český rozhlas Vltava*, 28. října 2017, stopáž 20 minut

Tomáš Murár, Max Dvořák a vídeňská škola dějin umění, rozhovor pro *Český rozhlas Vltava*, 27. května 2017, stopáž 45 minut

Tomáš Murár, Myšlenka je fixována i v torzu. Historička umění Růžena Vacková a dědictví české vídeňské školy dějin umění, pořad pro *Český rozhlas Vltava*, 14. října 2017, stopáž 40 minut

Tomáš Murár, Tragičnost jejich je samozřejmá a vlastně nerozluštitelná. Vojtěch Birnbaum a odkaz vídeňské školy dějin umění v Čechách, pořad pro *Český rozhlas Vltava*, 8. dubna 2017, stopáž 45 minut

Tomáš Murár, Podoba člověka v novém světě, *Art and antiques* 11, 2016, s. 10–16

Tomáš Murár, Two Works of Richard Zane Smith in Collections of the University of Iowa Museum of Art, *University of Iowa Museum of Art*, 2015, dostupné z: <https://uima.uiowa.edu/education/ui-studentresearch-and-projects/>